

Identifying Factors Affecting Personal Knowledge Management of Postgraduate Students

Malek Rezvan Vaezi¹, Faramarz Soheili^{1*}, Ali Biranvand², Soriya Ziaey⁴

Received: February, 6, 2025; Revised: April, 25, 2025

Accepted: April, 26, 2025; Published: March, 1, 2026

Abstract

Purpose: This study aimed to identify the factors influencing personal knowledge management (PKM) among postgraduate students and to present a relevant model.

Method: A qualitative approach using grounded theory was adopted to develop a model for PKM. The participant group included 28 experts in knowledge and personal knowledge management, selected through purposive sampling. Data were collected via in-depth interviews and analyzed through open, axial, and selective coding using MAXQDA software.

Findings: The analysis revealed that PKM consists of six main dimensions and 27 categories. The central category and its components include the following: causal conditions (information identification, knowledge organization, technologies, skills, interaction, motivation); contextual factors (documenting experiences, software, efficient systems, culture, economic status, educational background); Strategies (developing guidelines, integrating PKM tools into curricula, teaching digital literacy, promoting collaborative learning), consequences (enhanced productivity, increased effectiveness, reduced duplication, improved educational and research quality, innovation, knowledge sharing); and intervening factors (time constraints, poor work environment, lack of motivation, unfamiliarity with methods, lack of trust).

Conclusion: The proposed model provides a practical framework for improving learning and research among postgraduate students. It offers a foundation for designing educational programs and policies in higher education. Applying this model can enhance educational quality and promote intellectual capital in universities.

Value: This study addresses a research gap by developing a comprehensive, theory-based PKM model. Its novelty lies in systematically analyzing individual, ontexual, and behavioral factors influencing PKM among postgraduate students.

Keywords: *Knowledge Management, Personal Knowledge Management, Grounded Theory.*

How to Cite:

Vaezi, M. R., Soheili, F., Biranvand, A., & Ziaey, S. (2026). Identifying factors affecting personal knowledge management of postgraduate students. *Journal of Knowledge-Research Studies*, 5 (1): 44-62.

Doi: [10.22034/jkrs.2026.19790](https://doi.org/10.22034/jkrs.2026.19790)

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_19790.html

Article Type: Original Article

©The Author(s)

Publisher: University of Tabriz

E-ISSN: [2821-045X](https://www.issn.org/issn/2821-045X)

The paper is an open access and licensed under the Creative Commons CC BY NC license.

1. P.h.D student, Department of Knowledge and Information Science, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2. Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Payame Noor University, Tehran, Iran. (Corresponding Author) f_soheili@pnu.ac.ir

3. Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Payame Noor University, Tehran, Iran.

4. Associate Professor, Department of Knowledge and Information Science, Payame Noor University, Tehran, Iran

Extended Abstract

Introduction: In the digital era, personal knowledge management (PKM) has become a fundamental skill for postgraduate students, who must navigate complex academic environments, engage with vast information resources, and produce high-quality research. Although knowledge management at the organizational level has received considerable attention, a notable gap remains in the literature regarding the individual processes through which students manage their personal knowledge. Postgraduate students face unique challenges, including time constraints, information overload, and the need to develop lifelong learning competencies. Recognizing the significance of PKM in higher education, this study seeks to identify the key factors influencing PKM among postgraduate students and to construct a grounded theoretical model capable of informing both educational practice and policy.

Purpose: This study aims to identify the barriers and outcomes associated with personal knowledge management practices among postgraduate students. The ultimate goal is to present comprehensive, applicable model that can inform educational theory and institutional policy. In doing so, this study contributes to student empowerment and the enhancement of academic and research capacities within the higher education system.

Method: This research adopted a qualitative methodology rooted in grounded theory. A total of 28 subject matter experts—including academics and professionals in knowledge management and education—were selected using purposive sampling. In-depth, semi-structured interviews were conducted to explore their perspectives and experiences. The data were analyzed through a three-stage coding process: open coding, axial coding, and selective coding. MAXQDA qualitative data analysis software facilitated the organization and interpretation of the interview data, leading to the development of a conceptual framework.

Findings: The data analysis revealed six major dimensions encompassing 27 core categories that collectively shape personal knowledge management (PKM) among postgraduate students. These include: (1) causal conditions, (2) contextual factors, (3) strategies, (4) consequences, (5) intervening factors, and (6) the central phenomenon of PKM itself. Each dimension reflects a unique aspect of the PKM process, from internal motivations to institutional support systems.

Table 1 .Dimensions and Associated Categories of Personal Knowledge Management (PKM)

Dimension	categories
Causal Conditions	Information Identification, Knowledge Organization, Technologies, Skills, Interaction, Motivation
Contextual Factors	Documenting Experiences, Software, Efficient System, Culture, Economic Status, Educational Background
Strategies	Integrating Personal Knowledge Management Tools into University Curricula, Curriculum Integration, Digital Literacy Education, Collaborative Learning Environments
Consequences	Improved Productivity, Increased Effectiveness, Reduced Duplication, Enhanced Quality, Innovation and Creativity, Knowledge Sharing
Intervening Factors	Lack of Time, Inappropriate Work Environment, Lack of Motivation, Unfamiliarity with Methods, Lack of Trust
Central Phenomenon	Personal Knowledge Management (PKM)

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 5

Issue 1

Serial Number 15

Table 2 .Axial Coding Categories and Conceptual Sub-Codes

Main Category	Sub-Categories	Dimension
Information Identification	Recognizing key information and knowledge resources	Causal Conditions
Knowledge Organization	Structuring and storing personal knowledge	
Technologies	Using digital tools and platforms for PKM	
Skills	Cognitive and sharing capabilities	
Interaction	Collaboration with peers and academic communities	
Motivation	Intrinsic and extrinsic motivation for managing knowledge	
Documenting Experiences	Recording and reflecting on personal academic experiences	Contextual Factors
Software	Familiarity with tools to capture knowledge	
Efficient System	Supportive institutional mechanisms	
Culture	Norms and attitudes toward knowledge sharing	
Economic Status	Financial and infrastructural investment	
Educational Background	Prior exposure to KM concepts and training	
Integrating personal knowledge management tools into university curricula	Creating structured frameworks for PKM	Strategies
Curriculum Integration	Embedding PKM into academic programs	
Digital Literacy Education	Training students in technology use	
Collaborative Learning Environments	Fostering peer interaction and group learning	
Improved Productivity	Efficient use of time and resources	Consequences
Increased Effectiveness	Enhanced quality in academic tasks	
Reduced Duplication	Avoiding repetition and redundant effort	
Enhanced Quality	Improving educational and research outcomes	
Innovation and Creativity	Generating new ideas through PKM	
Knowledge Sharing	Encouraging collaborative knowledge practices	
Lack of Time	Limited availability due to workload	Intervening Factors
Inappropriate Work Environment	Lack of support or conducive spaces	
Lack of Motivation	Low interest or incentives for PKM	
Unfamiliarity with Methods	Limited awareness of PKM techniques	
Lack of Trust	Hesitation in sharing personal insights	

Conclusion: The model derived from this research presents a holistic perspective on personal knowledge management (PKM) among postgraduate students. It can be used as an applied framework for scientific empowerment, enhancing the level of learning, and improving the research performance of graduate students. The use of this model by higher education institutions can be an effective step toward enhancing the quality of the educational system and developing intellectual capital in the country's universities and educational institutions. This study emphasizes the importance of integrating PKM strategies into educational policies and curricula to foster academic resilience, productivity, and lifelong learning capabilities

Value: This study addresses a research gap by developing a comprehensive, theory-based PKM model. Its novelty lies in systematically analyzing individual, contextual, and behavioral factors influencing PKM among postgraduate students. By providing a grounded, empirically supported framework, this model can guide higher education institutions in designing targeted interventions. These may include workshops, digital literacy training, and the development of knowledge-sharing cultures that empower students to manage their knowledge proactively and efficiently.

References

- Al-Husseini, S., El Beltagi, I., & Moizer, J. (2021). Transformational leadership and innovation: The mediating role of knowledge sharing amongst higher education faculty. *International Journal of Leadership in Education*, 24(5), 670–693. <https://doi.org/10.1080/13603124.2019.1588381>
- Beiranvand, A., Sami, M. I., Akbarnejad, R., & Jamalzadeh, Z. (2021). Identifying the dimensions and indicators of personal knowledge management in the Fars Regional Water Organization. *University Library and Information Research*, 5(2), 123–154. <https://doi.org/10.22059/jlib.2022.332950.1572> [In Persian]
- Bolisani, E., & Bratianu, C. (2018). Emergent knowledge strategies: Strategic thinking in knowledge management. In E. Bolisani & C. Bratianu (Eds.), *Emergent knowledge strategies* (pp. 97–116). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-60657-6_5
- Cheong, R. K., & Tsui, E. (2016). Exploring the linkages between personal knowledge management and organizational learning. In *Personal knowledge management* (pp. 189–228). Routledge.
- Cinque, M., & Bortoluzzi, M. (2013). Navigating complex challenges: Digital competence and personal knowledge management in university education to foster skills for lifelong learning. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, 5(3–4), 284–298. <https://doi.org/10.1504/IJTEL.2013.059496>
- Figurska, I., Piekarski, G., & Piotrów, E. (2023). The use of personal knowledge management initiatives by teachers in Poland: Contribution to the discussion. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 10(3), 122–138. <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.3.122-138>
- Fujita, N. (2020). Transforming online teaching and learning: Towards learning design informed by information science and learning sciences. *Information and Learning Sciences*, 121(7–8), 503–511. <https://doi.org/10.1108/ILS-04-2020-0124>
- Grundspenkis, J. (2007). Agent-based approach for organization and personal knowledge modelling: Knowledge management perspective. *Journal of Intelligent Manufacturing*, 18(4), 451–457. <https://doi.org/10.1007/s10845-007-0052-6>
- Harncharnchai, A. (2018). Postgraduate's personal knowledge management using cloud services. In *2018 International Symposium on Educational Technology (ISET)* (pp. 235–239). IEEE.
- Hosseingholizadeh, R., Sharif, A., & Kouhsari, M. (2018). PKM tools for developing personal knowledge management skills among university students. *International Journal of Information Science and Management*, 16(1), 89–103.
- Ismail, S., & Ahmad, M. S. (2012). Effective personal knowledge management: A proposed online framework. *International Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(12), 3478–3486.
- Jamali, Z. (2021). Identifying the components and skills of librarians' personal knowledge management. *Information Management Sciences and Techniques*, 7(3), 243–247. <https://doi.org/10.22091/stim.2021.6301.1492> [In Persian]
- Jarrahi, M. H., Reynolds, R., & Eshraghi, A. (2021). Personal knowledge management and enactment of personal knowledge infrastructures as shadow IT. *Information and Learning Sciences*, 122(1–2), 17–44.
- Jia, L., Liang, Z., Lei, C., & Huang, L. (2023). A study on the effects of college students' knowledge-sharing behavior on group performance and individual social status.

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 5

Issue 1

Serial Number 15

- Junglas, I., Goel, L., Ives, B., & Harris, J. (2018). Innovation at work: The relative advantage of using consumer IT in the workplace. *Information Systems Journal*, 29(2), 317–339. <https://doi.org/10.1111/isj.12198>
- Khademizadeh, S., Abdollahi, F., & Bigdeli, Z. (2019). Investigating the status of employees' personal knowledge management at Shahid Chamran University of Ahvaz based on Awre's model. *University Library and Information Research*, 53(1), 51–74. <https://doi.org/10.22059/jlib.2019.252628.1301> [In Persian]
- Khodraavan, H., Beiranvand, A., Rajabzadeh, A., & Darabi, M. (2023). Investigating the relationship between librarians' personal knowledge management and human resource productivity (Case study: Public libraries of Khuzestan Province). *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 10(37), 113–154. <https://www.magiran.com/p2482078> [In Persian]
- Miri, A. (2018). *Investigating the status of personal knowledge management among faculty members of information science and knowledge studies in Iran for activity in social networks* (Doctoral dissertation, Payame Noor University, Mashhad). IranDoc. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/92f5fa4e1633024dab3d529c06ee40d3> [In Persian]
- Mohammadi Qeshlaq, P., & Seyedabbaszadeh, M. (2022). Developing a model for enhancing teachers' personal knowledge management (PKM) capabilities: An application of grounded theory. *New Approaches in Educational Management*, 13(1), 50–64. <https://doi.org/10.30495/jedu.2022.24560.4920> [In Persian]
- Namdari, A., Farajpahlou, A., & Kouhi-Rostami, M. (2020). Investigating the status of knowledge and skills based on personal information management activities of students at Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences based on Jones's model with emphasis on electronic information. *Knowledge Retrieval and Semantic Systems*, 10(25), 145–174. <https://doi.org/10.22054/jks.2020.51512.1315> [In Persian]
- Neşţian, Ş. A., Vodă, A. I., Tiţă, S. M., Guţă, A. L., & Turnea, E. S. (2021). Does individual knowledge management in online education prepare business students for employability in online businesses? *Sustainability*, 13(4), 2091. <https://doi.org/10.3390/su13042091>
- Nugraha, C. D., Hidayat, D. S., Sensuse, D. I., & Safitri, N. (2022). Designing personal knowledge management system to support knowledge sharing in government organization: A case study at the Indonesian Central Statistics Agency. In *2022 International Conference on Advanced Computer Science and Information Systems (ICACSIS)* (pp. 1–6). IEEE.
- Ononye, U. H., & Ikechukwu, M. (2024). Personal knowledge management and employee performance nexus with thriving at work as a mediating factor in a public organization context. *Jurnal Manajemen dan Kewirausahaan*, 26(2), 88–98. <https://doi.org/10.9744/jmk.26.2.88-98>
- Tajoddini, O., Saadatnasab, R., & Soleimaninejad, A. (2016). A qualitative study of public librarians' approach toward using social networks for knowledge sharing in Kerman. *Library and Information Science*, 18(3), 135–156. https://lis.aqr-libjournal.ir/article_44468.html [In Persian]
- Widyarini, M., Sunardi, O., & Congo, G. A. (2023). Factors affecting personal knowledge management among sales officers in Indonesian leading automotive companies. *International Journal of Knowledge Management Studies*, 14(1), 74–89.
- Wright, K. (2005). Personal knowledge management: Supporting individual knowledge worker performance. *Knowledge Management Research & Practice*, 3(3), 156–165. <https://doi.org/10.1057/palgrave.kmrp.8500061>

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 5

Issue 1

Serial Number 15

شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی

ملک رضوان واعظی^۱، فرامرز سهیلی^{۲*}، علی بیرانوند^۳، و ثریا ضیایی^۴

۱. دانشجوی دکتری گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول) f_soheili@pnu.ac.ir

۳. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

۴. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

تاریخ بازنگری: ۵ اردیبهشت ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۱۰ اسفند ۱۴۰۴

تاریخ دریافت: ۱۸ بهمن ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۶ اردیبهشت ۱۴۰۴

چکیده

هدف: پژوهش حاضر به منظور شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی و ارائه مدل مربوط انجام شده است.

روش: این پژوهش با رویکرد کیفی و روش نظریه داده بنیاد برای ارائه مدل مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی بهره گرفته است. جامعه مشارکت کنندگان را ۲۸ نفر از خبرگان حوزه مدیریت دانش و مدیریت دانش شخصی تشکیل داده‌اند. روش نمونه‌گیری هدفمند و داده‌ها بر اساس مصاحبه عمیق جمع‌آوری گردید.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد که مدیریت دانش شخصی از شش بعد و ۲۷ مقوله تشکیل شده است. شرایط علی (شناسایی اطلاعات، سازمان‌دهی دانش، فناوری‌ها، مهارت، تعامل، انگیزه) عوامل زمینه‌ای (مستندسازی تجربیات، نرم‌افزارها، نظام کارآمد، فرهنگ، وضعیت اقتصادی، پیشینه آموزشی)، راهبردها (تدوین دستورالعمل‌ها، ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی دانشگاهی، آموزش سواد دیجیتال، ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی)، پیامدها (بهبود بهره‌وری، افزایش اثربخشی، کاهش دوباره کاری، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، توسعه نوآوری و خلاقیت، افزایش همکاری و اشتراک‌گذاری دانش)، عوامل مداخله‌گر (کمبود زمان، محیط نامناسب کاری، نداشتن انگیزه، ناآشنایی با شیوه‌ها، نبود اعتماد)، استخراج گردید.

نتیجه‌گیری: مدل ارائه شده می‌تواند به عنوان چارچوبی کاربردی جهت توانمندسازی علمی، ارتقاء سطح یادگیری و بهبود عملکرد پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کار گرفته شود. به کارگیری این مدل از سوی نهادهای آموزش عالی، می‌تواند گامی مؤثر در راستای ارتقاء کیفیت نظام آموزشی و توسعه سرمایه فکری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی کشور باشد.

اصالت و ارزش: این پژوهش با ارائه مدلی، خلأ موجود در زمینه مدیریت دانش شخصی را پوشش داده و با بهره‌گیری از نظریه داده بنیاد، مؤلفه‌های این مفهوم را به شکلی نظام‌مند تبیین کرده است. نوآوری آن در رویکرد جامع به بررسی ابعاد مختلف فردی، محیطی و رفتاری مؤثر بر مدیریت دانش شخصی است.

کلیدواژه‌ها: مدیریت دانش، مدیریت دانش شخصی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، نظریه داده بنیاد

چگونه به این مقاله استناد کنیم؟

واعظی، ملک رضوان؛ سهیلی، فرامرز؛ بیرانوند، علی و ضیایی، ثریا. (۱۴۰۵). شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش

شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی. نشریه مطالعات دانش پژوهی، ۵ (۱): ۶۲-۴۴.

Doi: <https://doi.org/10.22034/jkrs.2026.19790>

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_19790.html

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه تبریز

شاپا الکترونیکی: 2821-045X

این مقاله به صورت دسترسی باز و با لایسنس CC BY NC کرییتیو کامنز قابل استفاده است.

در یک سازمان، کمیت و کیفیت دانش متعلق به افراد مختلف به دلیل استعدادها، کیفیت‌ها، تلاش‌ها، فرصت‌ها و عوامل دیگر متفاوت است. در عصر اقتصاد دانش، یادگیری متقابل به اشتراک گذاری دانش در بین دانشجویان به موضوع مهم‌تری تبدیل شده است که می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا با چالش‌های دانش یکپارچه فزاینده روبرو شوند (جیا^۱ و همکاران، ۲۰۲۳). یادگیری متقابل، دانشجویان را قادر می‌سازد تا از دانش دیگران بهره‌مند شوند، دیدگاه‌های خود را گسترش دهند، ذخیره دانش خود را افزایش دهند و در نتیجه کارایی یادگیریشان را بهبود بخشند. علاوه بر این، این فرایند می‌تواند دانش شخصی را به دانش جمعی تبدیل، منابع عملی را یکپارچه سازد، سیستم دانش را بهبود بخشد و ارزش دانش را به حداکثر برساند (کائو^۲، ۲۰۱۷؛ نقل در: جیا و همکاران، ۲۰۲۳). دو مفهوم مدیریت دانش^۳ و مدیریت دانش شخصی^۴ برای موفقیت فردی و سازمانی در اقتصاد دانش ضروری هستند. مدیریت دانش شخصی بر نحوه مدیریت دانش افراد توسط خود افراد متمرکز است، درحالی‌که مدیریت دانش به نحوه مدیریت دانش در مقیاس بزرگ‌تر توسط سازمان‌ها می‌پردازد. مدیریت دانش شخصی برای مدیریت دانش ضروری است، زیرا افراد حاملان دانش اولیه در سازمان‌ها هستند. دانش فردی و شایستگی‌های کارکنان، زمینه‌ساز موفقیت مدیریت دانش یک سازمان است. اشتراک، ایجاد و کسب دانش در سطح فردی به‌طور مثبت با عملکرد کارکنان مرتبط است (انونیه و آیچکوا، ۲۰۲۴). مدیریت دانش به‌عنوان یک ضرورت در جامعه پسا صنعتی و اقتصاد دانشی جدید مطرح است (بولیسانی و براتیانو^۵، ۲۰۱۸). مدیریت دانش مفهومی است که در سال‌های اخیر توجه بیشتری به آن معطوف شده است و در محیط‌های دانشگاه این فرایند مهم از اهمیت بالایی برخوردار است. دانشگاه‌ها به‌عنوان سازمان‌های مبتنی بر دانش، در فعالیتهای مدیریت دانش مختلف از جمله کسب دانش، ذخیره‌سازی، کاربرد و نوآوری شرکت می‌کنند. براین اساس، ضروری است تا توجه بیشتری به نحوه مدیریت و سازمان‌دهی دانش شخصی توسط دانشجویان صورت گیرد. امروزه تغییرات فناوری و سازمانی توجه به مدیریت دانش شخصی افراد را دوچندان نموده است (فوجیتا^۶، ۲۰۲۰). به‌عنوان مثال، با توجه به استفاده دانشجویان از محیط‌های رسانه‌های اجتماعی، شبکه‌های حرفه‌ای شخصی و اعمال شیوه‌های اطلاعات شخصی با گوشی‌های هوشمند، تبلت‌ها و محیط‌های محاسبات ابری، افراد، استقلال، آزادی و تدبیر بیشتری را فراتر از مرزهای سازمانی نشان می‌دهند. چنین شیوه‌هایی امکان پیگیری توسعه حرفه‌ای، یادگیری غیررسمی، دانش‌سازی^۷ و مدیریت دانش را در خارج از حوزه کنترل سازمان فراهم می‌کند (جانگلاس^۸ و همکاران، ۲۰۱۸). مدیریت دانش شخصی مجموعه‌ای از فرایندهاست که یک

1. Jia
2. Cao
3. Knowledge Management
4. Personal Knowledge Management
5. Bolisani and Bratianu
6. Fujita
7. Knowledge building
8. Junglas

فرد برای جمع آوری، طبقه‌بندی، ذخیره، جستجو، بازیابی و اشتراک دانش در فعالیت‌های روزانه استفاده می‌کند (گروندسپنکیس^۱، ۲۰۰۷) و همچنین مسیری است که این فرایندها از فعالیت‌های کاری پشتیبانی می‌کنند (رایت^۲، ۲۰۰۵). مدیریت دانش شخصی یادگیری فردی را به دنبال دارد و یادگیری فردی زمینه‌ساز یادگیری سازمانی است. براین اساس، تقویت مدیریت دانش شخصی می‌تواند قابلیت‌های یادگیری سازمانی را افزایش دهد تا از این طریق منجر به بهبود مستمر و نوآوری در سازمان شود (چنونگ و تسویی، ۲۰۱۶).

مؤسسات آموزش عالی با چالش‌ها و شکاف‌هایی روبرو هستند که مانع از تبادل و همکاری مؤثر دانش می‌شوند. به‌عنوان مثال، فقدان پلتفرم‌های مدیریت دانش مخصوص صنایع موانعی در حوزه مدیریت دانش، پشتیبانی محدود از ساختارهای سلسله‌مراتبی، پیچیدگی مشاغل، روابط کاری مبهم و ابعاد شناختی به شمار می‌آیند که تأثیر منفی بر مدیریت دانش و همکاری‌های علمی دارند (الحسینی^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). لذا می‌توان گفت که مدیریت دانش در توسعه علم و دانش نقش مؤثری دارد و دانشگاه‌ها نیز به‌عنوان مراکز توسعه علم و دانش باید به این موضوع توجه کنند.

در دنیای امروز، مدیریت دانش شخصی به‌عنوان یکی از عوامل مهم در موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای افراد شناخته می‌شود. چندین استراتژی برای مدیریت دانش شخصی در محیط‌های دانشگاهی شناسایی شده است. استراتژی‌هایی همچون: به دست آوردن دانش (جستجوی فعالانه اطلاعات مرتبط از منابع مختلف، مانند مجلات دانشگاهی، کتاب‌ها و منابع آنلاین)، صرفه‌جویی در دانش (شیوه جمع‌آوری، سازمان‌دهی و ذخیره دانش به کمک ابزارهای دیجیتالی مانند برنامه‌های یادداشت‌برداری، مدیران مرجع و فضای ذخیره‌سازی ابری می‌تواند بسیار راحت صورت گیرد)، استفاده از دانش (استفاده مؤثر از دانش شامل به‌کارگیری آن برای حل مسائل، تکمیل تکالیف و انجام پژوهش است. این امر مستلزم تفکر انتقادی و توانایی ترکیب اطلاعات از منابع متعدد است)، به اشتراک‌گذاری دانش (افراد با اشتراک‌گذاری دانش نه تنها به دیگران سود می‌رسانند، بلکه درک خود را نیز تقویت می‌کنند)، نوآوری و ایجاد دانش جدید (مدیریت دانش شخصی همچنین شامل ایجاد دانش جدید از طریق تحقیق، نوآوری و خلاقیت است. این امر به‌ویژه برای کارکنان دانشگاهی و دانشجویان فارغ‌التحصیل که انتظار می‌رود در زمینه‌های خود مشارکت داشته باشند بسیار مهم است). دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کمک استراتژی‌های مدیریت دانش شخصی می‌توانند تأثیر قابل توجهی بر عملکرد علمی و حرفه‌ای خود و سایر هم‌تایان داشته باشند (هارنچامچایی، ۲۰۱۸؛ حسین قلی زاده، شریفی و کوهساری، ۲۰۱۸). مدیریت دانش شخصی دانشجویان به‌عنوان یک چهارچوب ذهنی برای سازمان‌دهی و تلفیق اطلاعات اهمیت ویژه‌ای دارد؛ بنابراین، بررسی پایه‌های مدیریت دانش شخصی امری ضروری است. از زاویه‌ای دیگر، فرایند مدیریت دانش شخصی دانشجویان، نه تنها مرتبط با رویکردهای ذهنی وابسته به دانشگاه‌ها، بلکه به‌عنوان یک ضرورت برای رشد و توسعه فردی دانشجویان در زمینه‌های مختلف

1. Grundspenkis
2. Wright
3. Al-Husseini

زندگی، تحصیل و کار نیز محسوب می‌شود. اهمیت این پژوهش از آن‌روست که می‌تواند نقشی اساسی در بهبود فرایندهای یادگیری و ارتقاء علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی ایفا کند. دانشجویان تحصیلات تکمیلی به‌عنوان نیروهای فکری و علمی جامعه، نیازمند توانمندی در مدیریت دانش شخصی هستند تا بتوانند اطلاعات و دانش‌های تخصصی خود را به‌طور مؤثر جمع‌آوری، سازمان‌دهی، پردازش و به کار گیرند. با توجه به این که دانشگاه‌های برتر کشور به‌عنوان مراکز تولید علم و پژوهش شناخته می‌شوند، مدیریت مؤثر دانش شخصی در این محیط‌ها می‌تواند به ارتقاء سطح علمی، پژوهشی و حرفه‌ای دانشجویان کمک کند و در نتیجه تأثیر مثبتی بر کیفیت تحقیقات و توسعه علمی کشور بگذارد. همچنین، با شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی، می‌توان راهبردهایی طراحی کرد که دانشجویان را قادر سازد تا در فرایند یادگیری، خود بهره‌وری بیشتری داشته باشند و در تحصیلات و فعالیت‌های علمی خود موفق‌تر عمل کنند. از سوی دیگر، در دنیای امروز که اطلاعات به‌سرعت در حال تغییر و گسترش است، داشتن مهارت‌های لازم برای مدیریت دانش شخصی، به‌ویژه در میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی، ضروری است تا آنان بتوانند در فضای علمی و پژوهشی به رقابت بپردازند و در راستای اهداف تحقیقاتی خود پیشرفت کنند؛ بنابراین، این پژوهش می‌تواند پایه‌گذار توسعه روش‌ها و ابزارهایی برای بهبود فرایندهای مدیریت دانش شخصی در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی باشد و به تقویت توانمندی‌های آنان در استفاده بهینه از منابع علمی و پژوهشی کمک کند.

براین اساس تلاش این پژوهش براین است که علاوه بر جنبه‌های توصیف نظری مفهوم مدیریت دانش شخصی به ارزیابی دیدگاه متخصصان در این زمینه نیز پرداخته شود. همچنین فضای آموزشی، با فرایند یادگیری دانشجویان تعامل دارد، بنابراین نیاز است بستر منحصر به فردی جهت یادگیری عمیق و متعالی دانشجویان در زمینه مدیریت دانش شخصی فراهم آید. با توجه به نقش مهم و تعیین‌کننده مدیریت دانش شخصی، جا دارد که در مورد شناسایی و اعتباریابی عوامل مؤثر در مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی، پژوهش مورد نظر صورت بگیرد. براساس مطالب ارائه‌شده، این مطالعه در تلاش است تا به پرسش‌های زیر پاسخ دهد:

۱. عوامل مؤثر در مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی کدام‌اند؟
۲. مدل ارائه‌شده عوامل مؤثر مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی به چه صورت است؟

۲- پیشینه پژوهش

تاج‌الدینی و همکاران (۱۳۹۵) با بهره‌گیری از مصاحبه‌های عمیق، ابعاد گوناگون مدیریت دانش شخصی کتابداران را واکاوی کرده و به کشف مقوله اصلی مدیریت دانش شخصی پرداختند. آنان نشان دادند که آگاهی از مکان دانش، چگونگی دسترسی و چگونگی به‌کارگیری آن، در ایجاد تصمیمات مبتنی بر دانش نقش بسزایی دارد.

میری و همکاران (۱۳۹۷) با تمرکز بر جامعه‌پذیری علمی در بستر شبکه‌های اجتماعی، رویکرد نوینی نسبت به مدیریت دانش شخصی اعضای هیئت علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ارائه دادند. آن‌ها نشان دادند که این مفهوم می‌تواند تسهیل‌کننده انتقال ارزش‌های علمی در محیط‌های نوین ارتباطی باشد. خادمی‌زاده و همکاران (۱۳۹۸) با ترکیب ارزیابی کمی و مصاحبه‌های کیفی، به این نتیجه رسیدند که اگرچه سطح کلی مدیریت دانش شخصی مطلوب ارزیابی می‌شود، اما کارکنان در مهارت‌هایی نظیر تجزیه و تحلیل و اشتراک دانش با موانعی مواجه‌اند. نامداری و همکاران (۱۳۹۹) به بررسی مهارت‌ها و فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان پرداختند و سطح برخورداری آنان از این مهارت‌ها را نسبتاً پایین ارزیابی کردند. این پژوهش بر لزوم برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای ارتقای آگاهی و توانمندی دانشجویان تأکید دارد.

جمالی (۱۴۰۰) نشان داد که تنها مؤلفه تجزیه و تحلیل اطلاعات در میان کتابداران دانشگاه‌های دولتی تهران در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد، در حالی که سایر مؤلفه‌ها مطلوب ارزیابی شده‌اند. رابطه معنادار بین سطح تحصیلی و مهارت‌های مدیریت دانش شخصی نیز مورد تأیید قرار گرفت. بیرانوند و همکاران (۱۴۰۰) با تحلیل ساختارهای نفوذ و وابستگی شاخص‌ها، به سازمان‌ها در شناسایی ضعف‌ها و تقویت جریان دانش کمک کردند. آن‌ها رویکردی ساختاری به مدیریت دانش شخصی در سازمان‌های دولتی ارائه دادند. محمدی قشلاق و سیدعباس‌زاده (۱۴۰۱) اهمیت ابعاد مدیریت دانش شخصی در میان معلمان را برجسته کردند و لزوم گنجاندن آن در برنامه‌های آموزشی را پیشنهاد دادند.

خودروان و همکاران (۱۴۰۲) رابطه مثبت بین مدیریت دانش شخصی و بهره‌وری کارکنان را اثبات کردند و به اهمیت این مهارت‌ها در بهبود عملکرد سازمانی کتابخانه‌های عمومی اشاره داشتند.

اسماعیل و احمد^۱ (۲۰۱۲)، با طراحی یک چارچوب برخط برای مدیریت دانش شخصی، پایه‌های نظری محکمی برای فرایندهایی نظیر دریافت، درک، اشتراک‌گذاری و اتصال اطلاعات فراهم کردند. این پژوهش به‌طور خاص بر توانمندسازی‌های شناختی تأکید داشت که به‌عنوان عوامل واسطه‌ای در اثربخشی مدیریت دانش شخصی نقش ایفا می‌کنند.

جراحی و همکاران (۲۰۲۱) مفهوم پنهان‌سازی فناوری اطلاعات در پیاده‌سازی زیرساخت‌های دانش شخصی را مطرح کردند و به نقش کارکنان دانش‌محور در توازن راهبردهای سازمانی و اهداف فردی تأکید کردند. نستیان^۲ و همکاران (۲۰۲۱)، نقش مدیریت دانش شخصی در آمادگی دانشجویان برای مشاغل برخط را بررسی کرده و آن را عامل کلیدی در درک فرصت‌های شغلی معرفی کردند. نوگراها^۳ و همکاران (۲۰۲۲)، به‌ضرورت طراحی نظام‌های

1. Ismail & Ahmad

2. Nestian

3. Nugraha

مدیریت دانش شخصی برای اشتراک مؤثر دانش در سازمان‌های دولتی اشاره کردند، خصوصاً در مواردی که دستورالعمل‌های رسمی وجود ندارد.

فیگورسکا^۱ و همکاران (۲۰۲۳) با تمرکز بر آموزش معلمان، مدیریت دانش شخصی را به عنوان یک عامل حیاتی برای موفقیت حرفه‌ای آن‌ها معرفی کرده و کاربردهای عملی این مهارت‌ها را در توسعه آموزش دانشگاهی و کارگاه‌های آموزشی مطرح کردند. ویدیارینی^۲ و همکاران (۲۰۲۳)، با مطالعه‌ای بر فروشندگان شرکت‌های خودروسازی، تأکید کردند که مدیریت دانش شخصی برای موفقیت در اقتصاد مبتنی بر دانش ضروری است، اما اجرای آن نیازمند غلبه بر چالش‌های متعدد است.

مرور پیشینه‌های پژوهش نشان می‌دهد که در پژوهش‌های انجام‌شده به مهارت‌های مدیریت دانش شخصی، ابتکارات مدیریت دانش شخصی، بررسی مدیریت دانش شخصی در آموزش آنلاین دانشجویان، توانمندسازی مدیریت دانش شخصی، عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی و مانند آن پرداخته شده است. وجه تمایز پژوهش حاضر با این پژوهش‌ها جامعه‌ای است که پژوهش حاضر بر مبنای آن انجام می‌گیرد و دیگری نتیجه‌ای است که از این پژوهش به دست می‌آید. مضمون‌هایی که از داده‌های پژوهش حاضر به دست می‌آید پیرامون دیدگاه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی و بر اساس اهداف پژوهش که شناسایی عوامل مؤثر در مدیریت دانش شخصی آنان است، می‌باشد. به‌طور کلی، نتایج پژوهش حاضر هم‌راستایی خوبی با بسیاری از پژوهش‌های پیشین دارد و اهمیت مدیریت دانش شخصی را در بهبود عملکرد و بهره‌وری نشان می‌دهد. با این حال، برخی عدم هم‌راستایی‌ها نیز وجود دارد که نشان‌دهنده نیاز به بررسی‌های بیشتر و جامع‌تر در زمینه‌هایی مانند چالش‌های مدیریتی، تأثیر فرهنگ سازمانی و استفاده از هوش مصنوعی در مدیریت دانش شخصی است. امید است که یافته‌های این پژوهش بتواند به بهبود روش‌ها و راهبردهای مدیریت دانش شخصی در دانشگاه‌ها و سازمان‌ها کمک کرده و راهکارهای مؤثری برای ارتقاء دانش شخصی دانشجویان و کارکنان ارائه دهد. به‌طور کلی، پژوهش در حوزه مدیریت دانش شخصی در ایران نیازمند توجه بیشتر به پژوهش‌های تجربی، بومی‌سازی مفاهیم، توسعه ابزارهای ارزیابی، انجام مطالعات موردی، بررسی نقش فناوری‌های نوین، انجام پژوهش‌های بین‌رشته‌ای، توجه به عوامل فرهنگی، و ترویج مفاهیم مدیریت دانش شخصی است.

۳- روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی و با رویکرد کیفی و بهره‌مندی از روش گرداندن تئوری به بررسی دیدگاه خبرگان حوزه مدیریت دانش در مورد عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی پرداخته است. جامعه آماری پژوهش شامل افرادی است که دارای تألیف در حوزه مدیریت دانش شخصی

در منابع فارسی بوده‌اند (۵۰ نفر). از مصاحبه عمیق تا حد اشباع نظرات خبرگان استفاده شده است. مصاحبه‌های صورت گرفته به روش کدگذاری باز، محوری و انتخابی مورد ارزیابی قرار گرفته است. ابتدا با استفاده از کدگذاری باز که اولین مرحله در تحلیل داده‌های کیفی است، متن مصاحبه‌ها به واحدهای معنایی کوچک‌تر تجزیه شد. این مفاهیم در قالب کدهای اولیه نام‌گذاری شدند. به این معنی که با بررسی و مرور متن مصاحبه‌ها مفاهیم کلیدی استخراج گردید. سپس به ایجاد کدهای اولیه از طریق تقطیع جمله‌ها یا پاراگراف‌های مرتبط با مدیریت دانش شخصی پرداخته شد. در مرحله بعد به کدگذاری محوری، از طریق شناسایی کدهای اولیه و ایجاد روابط بین مفاهیم مشخص شده و دسته‌بندی‌ها پرداخته شد. کدهای مشابه در دسته‌های بزرگ‌تر دسته‌بندی و برقراری روابط میان مقوله‌ها مشخص شد که چگونه کدهای مختلف به یکدیگر مرتبط هستند. سپس شرایط علی، مداخله‌گر و پیامدها شناسایی و مشخص شد که چه عواملی باعث ایجاد یک پدیده شده و چه تأثیری دارند. در مرحله کدگذاری انتخابی، یک مقوله اصلی انتخاب و تمامی مقوله‌های دیگر بر اساس آن سازمان‌دهی شدند. در گام بعدی به انتخاب مقوله اصلی پرداخته شد. در این مرحله مقوله‌ای انتخاب شد که بیشترین ارتباط را با سایر مقوله‌ها داشت. در نهایت بر اساس برقراری ارتباط بین تمام مقوله‌ها، یک مدل مفهومی طراحی گردید که روابط بین مقوله‌ها را نشان می‌دهد.

روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت غیرتصادفی هدفمند است. در این پژوهش از اصل اشباع استفاده شده است. برای این مهم جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی انجام شد و ۵۰ نفر از افرادی که دارای مقاله و اثر پژوهشی در حوزه مدیریت دانش شخصی بودند به عنوان جامعه پژوهش انتخاب شدند. در نهایت مجموع ۲۸ مصاحبه با افراد صاحب نظر به صورت تلفنی و صوتی، و حضوری انجام شد. مدت زمان هر مصاحبه به طور میانگین ۴۵ دقیقه به طول انجامید. مصاحبه‌های عمیق خبرگان با دقت به متن تبدیل و مفاهیم و دسته‌بندی آن‌ها در قالب مقوله‌ها استخراج گردید. متن مصاحبه‌ها به دقت بازخوانی و سپس پیاده‌سازی شد. پس از آن کدگذاری متن، مفاهیم و مقوله‌ها مشخص گردید. در پایان هر مصاحبه کدگذاری انجام گرفت. به منظور غنای پژوهش سعی شد، مصاحبه با افرادی که دانش و اطلاعات لازم (دارا بودن سه اثر پژوهشی یا بیشتر در زمینه مدیریت دانش و مدیریت دانش شخصی) در زمینه موضوع مورد نظر دارند تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه یابد. پس از استخراج کدها، از طریق ادغام چندین کد باز در قالب یک مقوله، کدگذاری محوری انجام و سپس با انتخاب چند مقوله از میان مقوله‌های به دست آمده در کدگذاری انتخابی مؤلفه‌های اصلی تشکیل‌دهنده مدل پژوهش تعیین شد. برای حصول اطمینان از روایی بخش کیفی پژوهش و به منظور اطمینان خاطر از دقت بودن یافته‌ها از دیدگاه پژوهشگران، از نظرات ارزشمند اساتید آشنا با این حوزه و متخصصان حوزه پژوهش که در این حوزه خبره و مطلع هستند استفاده شد. در این پژوهش از روش ارزیابی توافقی برای محاسبه پایایی مصاحبه‌های انجام شده، استفاده شد.

۴- یافته‌ها

با توجه به به کارگیری روش گزند تئوری برای تحلیل داده‌ها، مراحل انجام تحلیل به ترتیب شامل: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی است که در ادامه این مراحل تشریح می‌گردد.

الف: کدگذاری باز

مرحله اول- مرحله مستندسازی روایت‌ها: در این مرحله ضمن مستندسازی روایت‌ها، مصاحبه‌های موردنظر ثبت شدند.

مرحله دوم- کدگذاری اولیه: کدگذاری اولیه بر اساس شناسایی و دسته‌بندی شواهد با استفاده از نرم‌افزار مکس. کیو.دی. ای انجام شد. اطلاعات این بخش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۲: کدهای اولیه

کدهای اولیه
شناسایی اطلاعات، سازمان‌دهی دانش، فناوری‌ها، مهارت، تعامل
پیوند دانش ضمنی و دانش حاصل از مطالعه، آموزش دوران تحصیل، تأثیر استاد و معلم، شخصیت فرد، نظم و سازمان‌دهی
مستندسازی دانش، فقدان انگیزه و تجربه، وضعیت اقتصادی و فرهنگی، محیط دانشگاهی، فقدان توجه به مدیریت دانش
فرایند نظام‌مند جذب و سازمان‌دهی دانش، عدم دسترسی به تحقیق باکیفیت، پیشینه آموزشی، زیرساخت فناوری، فرهنگ سازمانی
فرهنگ استفاده از منابع اطلاعاتی، آگاهی از فرایندها، شناخت روش‌های تبدیل دانش، تسهیم دانش
فرایندهای شناخت و اشاعه دانش، انگیزه شخصی، تحصیلات و پیشینه تجربی، فضاهای کاری و شغلی، گروه‌های مرجع
استفاده از تجربیات مکتوب و غیر مکتوب، سطح سواد فناورانه و رایانه‌ای، نیاز به تخصص و مهارت‌های فردی
فرایندها و راهبردها برای حفظ و نگهداری دانش، مهارت‌های شناختی و سواد اطلاعاتی، توسعه فناوری و تجهیزات
استخراج و ذخیره دانش، عوامل فردی و محیطی، تربیتی و رفتاری، عوامل اجتماعی و فرهنگی، محیط کار و همکاران
استفاده مؤثر و خلاق از دانش، عوامل فردی و سازمانی، زیرساخت‌ها، آموزش و سواد اطلاعاتی
ایجاد دانش، شناسایی نظام‌ها، تسهیم دانش، مهارت‌های فردی و اجتماعی

در این مرحله با توجه به مصاحبه عمیق صورت گرفته در مجموع ۴۸ کد اولیه شناسایی شده است.

ب: کدگذاری محوری

در این مرحله کدهای اولیه بر مبنای میزان مشابهت دسته‌بندی و با حذف موارد تکراری، مفاهیم موردنظر شناسایی شدند. به منظور دسته‌بندی زیر معیارها، شش معیار اصلی معرفی شد که مجموع زیر معیارها در هر کدام دسته‌بندی شدند و نام‌گذاری‌ها بر اساس مفاهیم زیر معیارها صورت گرفته است؛ بنابراین در این مرحله شش کد ثانویه معرفی شده است. کدهای شناسایی شده به عنوان کد اصلی دارای زیرمجموعه‌ای از کدهای معرفی شده هستند. در ادامه، جدول موردنظر به همراه دسته‌بندی کدهای اولیه تنظیم شده است. مجموعاً ۲۷ مقوله استخراج شده است.

جدول ۳: گروه‌بندی و دسته‌بندی کدهای اولیه (کدگذاری محوری)

مقوله	کدهای ثانویه	کدهای مفهومی و نکات ذکر شده در مصاحبه
شناسایی اطلاعات	توانمندی و شایستگی فردی	شناسایی اطلاعات و دانش هسته
سازمان‌دهی دانش		نحوه سازمان‌دهی دانش
فناوری‌ها		آشنایی با فناوری‌های اطلاعاتی، شناخت ابزارها و فناوری‌های لازم برای سازمان‌دهی و ذخیره دانش شخصی
تعامل		تعامل با دانشجویان سایر دانشگاه‌ها
مهارت		مهارت‌ها و توانایی‌ها شامل مهارت‌های شناختی، مهارت‌های تسهیم دانش
انگیزه		انگیزه شخصی
مستندسازی تجربیات		توانایی مستندسازی تجربیات
نرم‌افزارها	آشنایی با نرم‌افزارهای ثبت تجربیات	
نظام کارآمد	زیرساخت‌ها و عوامل محیطی	داشتن یک نظام کارآمد جهت ثبت دانش و تجربیات شخصی
فرهنگ		فرهنگ مناسب، فرهنگ مدیریت دانش یا به اشتراک‌گذاری دانش و یا فرهنگ استفاده از اطلاعات
وضعیت اقتصادی		فقدان سرمایه‌گذاری مؤسسات خصوصی و دولتی
پیشینه آموزشی		پیشینه آموزشی و شیوه‌های مدیریت دانش قبلی
تدوین دستورالعمل‌ها		تدوین دستورالعمل‌ها جهت ثبت دانش و تجربه افراد
ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی دانشگاهی و فرایندهای تحقیقاتی		ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی دانشگاهی و فرایندهای تحقیقاتی
آموزش سواد دیجیتال		آموزش دانشجویان در زمینه سواد دیجیتال
ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی	ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی از طریق پلتفرم‌های مناسب	
بهبود بهره‌وری	نتایج اثربخش	افزایش بهره‌وری دانشجویان و اساتید
افزایش اثربخشی		اثربخشی پژوهش
کاهش دوباره کاری		جلوگیری از دوباره کاری و صرف زمان و هزینه اضافی
ارتقاء کیفیت آموزش و توسعه نوآوری و خلاقیت		استفاده از تجارب قبلی و بهبود کیفیت پژوهش
توسعه نوآوری و خلاقیت		منجر شدن توسعه مدیریت دانش شخصی به نوآوری و خلاقیت
افزایش همکاری و اشتراک‌گذاری دانش		اشتراک‌گذاری دانش و مهارت‌ها
کمبود زمان		کمبود زمان به دلیل مشغله‌های کاری
محیط نامناسب کاری	محیط کار شخصی نامناسب	
نداشتن انگیزه	نداشتن انگیزه برای مستندسازی دانش شخصی	
ناآشنایی با شیوه‌ها	آشنا نبودن با شیوه‌های ثبت و مدیریت دانش شخصی	
نبود اعتماد	نبود اعتماد کافی جهت اشتراک دانش شخصی	

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه | ۵۲

دوره ۵، شماره ۱

پیاپی ۱۵

جدول ۴: تقسیم‌بندی مقوله‌ها، مفاهیم و کدها

مقوله	مفاهیم و کدها	دسته‌بندی
شناسایی اطلاعات	شناسایی اطلاعات و دانش هسته	شرایط علی
سازمان‌دهی دانش	نحوه سازمان‌دهی دانش	
فناوری‌ها	آشنایی با فناوری‌های اطلاعاتی، شناخت ابزارها و فناوری‌های لازم برای سازمان‌دهی و ذخیره دانش شخصی	
تعامل	تعامل با دانشجویان سایر دانشگاه‌ها	
مهارت	مهارت‌ها و توانایی‌ها شامل مهارت‌های شناختی	
انگیزه	انگیزه شخصی	
مستندسازی تجربیات	توانایی مستندسازی تجربیات	عوامل زمینه‌ای
نرم‌افزارها	آشنایی با نرم‌افزارهای ثبت تجربیات	
نظام کارآمد	داشتن یک نظام کارآمد جهت ثبت دانش و تجربیات شخصی	
فرهنگ	فرهنگ مناسب، فرهنگ مدیریت دانش یا به اشتراک‌گذاری دانش و یا فرهنگ استفاده از اطلاعات	
وضعیت اقتصادی	فقدان سرمایه‌گذاری مؤسسات خصوصی و دولتی	
پیشینه آموزشی	پیشینه آموزشی و شیوه‌های مدیریت دانش قبلی	
تدوین دستورالعمل‌ها	تدوین دستورالعمل‌ها جهت ثبت دانش و تجربه افراد	راهبردها
ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی	ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی دانشگاهی و فرایندهای تحقیقاتی	
آموزش سواد دیجیتال	آموزش دانشجویان در زمینه سواد دیجیتال	
ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی	ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی از طریق پلتفرم‌های مناسب	
بهبود بهره‌وری	افزایش بهره‌وری دانشجویان و اساتید	پیامدها
افزایش اثربخشی	اثربخشی پژوهش	
کاهش دوباره‌کاری	جلوگیری از دوباره‌کاری و صرف زمان و هزینه اضافی	
ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش	استفاده از تجارب قبلی و بهبود کیفیت پژوهش	
توسعه نوآوری و خلاقیت	منجر شدن توسعه مدیریت دانش شخصی به نوآوری و خلاقیت	
افزایش همکاری و	اشتراک‌گذاری دانش و مهارت‌ها	
کمبود زمان	کمبود زمان به دلیل مشغله‌های کاری	عوامل مداخله‌گر
محیط نامناسب کاری	محیط کار شخصی نامناسب	
نداشتن انگیزه	نداشتن انگیزه برای مستندسازی دانش شخصی	
ناآشنایی با شیوه‌ها	آشنا نبودن با شیوه‌های ثبت و مدیریت دانش شخصی	
نبود اعتماد	نبود اعتماد کافی جهت اشتراک دانش شخصی	

مدیریت دانش شخصی در محیط‌های دانشگاهی، پدیده‌ای پیچیده و نظام‌مند است که در تعامل میان عوامل فردی، سازمانی و محیطی شکل می‌گیرد. بر اساس تحلیل کدهای جدول، این فرایند با شرایط علی نظیر دسترسی و سازمان‌دهی دانش و شناسایی نیازهای اطلاعاتی آغاز می‌شود و در بستری شامل تعاملات میان فردی، انگیزه‌های درونی و توانمندی‌های شناختی استمرار می‌یابد.

عوامل مداخله گر نظیر کمبود زمان، سطح اعتماد و نوع محیط کار به عنوان تسهیلگر یا بازدارنده ایفای نقش می کنند. راهبردهای اتخاذ شده شامل بهره گیری از فناوری و مشارکت در یادگیری جمعی است که در نهایت منجر به پیامدهایی چون ارتقاء کیفیت پژوهش، افزایش خلاقیت و نهادهای سازی فرهنگ اشتراک گذاری می شود. بر این اساس، مدیریت دانش شخصی صرفاً فعالیتی فردی نیست، بلکه فرایندی پویا و زمینه محور است که در بستر ساختارهای فرهنگی، فناوری و تعاملات اجتماعی معنا می یابد. در نهایت، این یافته ها تصویری جامع از ضرورت ها و ملاحظات برای توسعه ظرفیت های دانش محور در فضای دانشگاهی ارائه می کنند.

پ: کدگذاری انتخابی

در این مرحله از پژوهش مؤلفه هایی که در الگوی مطالعه شناسایی و اعتباریابی عوامل مؤثر در مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها نقش دارند، شناسایی شده است و در قالب شش بعد اصلی با توجه به ماهیت مؤلفه ها دسته بندی شده اند.

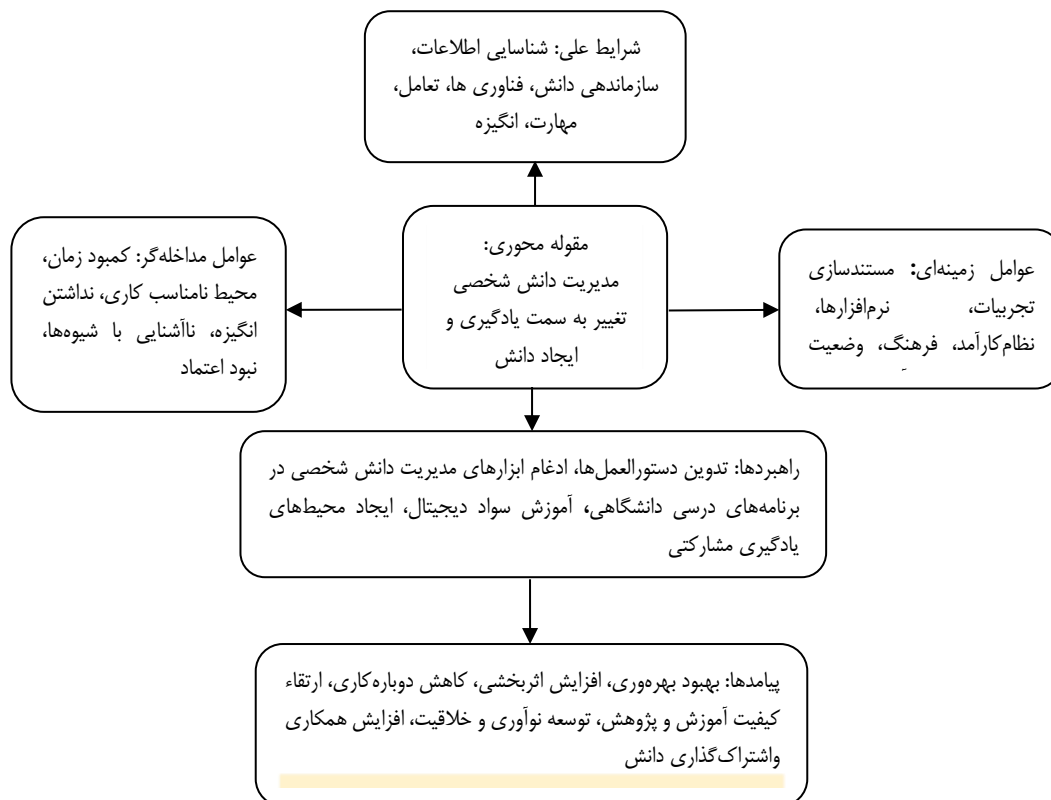
جدول ۵: حرکت از داده به انتزاع

مقوله	← حرکت از داده به انتزاع	
	زیر مقوله	مفاهیم
عوامل شناسایی شده مؤثر بر مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها	پیامدها	بهبود بهره وری، افزایش اثربخشی، کاهش دوباره کاری، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، توسعه نوآوری و خلاقیت، افزایش همکاری و اشتراک گذاری دانش
	راهبردها	تدوین دستورالعمل ها، ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه های درسی دانشگاهی، آموزش سواد دیجیتال، ایجاد محیط های یادگیری مشارکتی
	شرایط علی	شناسایی اطلاعات، سازمان دهی دانش، فناوری ها، مهارت، تعامل، انگیزه
	عوامل مداخله گر	کمبود زمان، محیط نامناسب کاری، نداشتن انگیزه، ناآشنایی با شیوه های مدیریت دانش شخصی، نبود اعتماد
	مقوله محوری	مدیریت دانش شخصی، تغییر به سمت یادگیری و خلق دانش
	عوامل زمینه ای	مستندسازی تجربیات، نرم افزارها، نظام کارآمد، فرهنگ، وضعیت اقتصادی، پیشینه آموزشی

مقوله اصلی از دیدگاه یکی از مصاحبه شوندگان، تغییر به سمت یادگیری و ایجاد دانش است که در آن دانشجویان و اساتید به طور فعال فرایندهای یادگیری خود را با استفاده از ابزارهای دیجیتال و پلتفرم های مشارکتی مدیریت می کنند. این امر منجر به استقلال دانشجویان، آگاهی و کارآمدی آنان می شود.

نتایج پژوهش نشان داد که مقوله محوری مدیریت دانش شخصی و تغییر به سمت یادگیری و خلق دانش و عوامل مداخله گر، کمبود زمان، محیط نامناسب کاری، نداشتن انگیزه، ناآشنایی با شیوه ها و نبود اعتماد است.

شناسایی اطلاعات، سازمان‌دهی دانش، فناوری‌ها، تعامل، مهارت و انگیزه به‌عنوان شرایط علی سرلوحه استفاده مدیریت دانش شخصی در دانشگاه‌ها قرار گیرد. راهبردهای مدل شامل تدوین دستورالعمل‌ها، ادغام ابزارهای مدیریت دانش شخصی در برنامه‌های درسی دانشگاهی، آموزش سواد دیجیتال، ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی در دانشگاه‌ها رعایت شوند. مستندسازی تجربیات، نرم‌افزارها، نظام کارآمد، فرهنگ، وضعیت اقتصادی و پیشینه آموزشی به‌عنوان عوامل زمینه‌ای به‌دست آمده از این مدل، مدنظر قرار گیرند.

نمودار ۱: مدل پارادایمی نهایی

مدیریت دانش شخصی به‌عنوان یک فرایند نظام‌مند برای شناسایی، سازمان‌دهی، استفاده و اشتراک‌گذاری دانش، نقش مهمی در ارتقاء یادگیری و توسعه فردی دارد. مدل پارادایمی ارائه‌شده، با تکیه بر روش نظریه داده بنیاد، اجزای مختلف این فرایند را در قالب یک نظام علی و معلولی ترسیم کرده است. در این تحلیل، به بررسی رابطه میان اجزای این مدل پرداخته می‌شود.

مقوله محوری: مدیریت دانش شخصی

در مرکز مدل، مقوله مدیریت دانش شخصی قرار دارد که بیانگر حرکت از سطح یادگیری صرف به سوی ایجاد و خلق دانش است. این تحول، مستلزم توانمندی‌های فردی و بستری مناسب برای تحقق آن است.

شرایط علی

عوامل علی همچون شناسایی اطلاعات، سازمان‌دهی دانش، بهره‌گیری از فناوری، تعامل، مهارت و انگیزه، مقدمات و انگیزه‌های اولیه برای ورود به فرایند مدیریت دانش شخصی را فراهم می‌کنند. این شرایط زمینه‌ساز پذیرش راهبردهای آموزشی و یادگیری‌اند.

عوامل مداخله‌گر

عواملی نظیر کمبود زمان، محیط کاری نامناسب، نداشتن انگیزه، ناآشنایی با شیوه‌ها و نبود اعتماد، می‌توانند به‌عنوان موانع اجرای مؤثر راهبردها عمل کنند. در نتیجه، در طراحی و اجرای برنامه‌های مرتبط با مدیریت دانش شخصی، باید به کاهش یا حذف این موانع توجه شود.

عوامل زمینه‌ای

بستر فرهنگی، اقتصادی و آموزشی نیز در موفقیت یا شکست فرایند مدیریت دانش شخصی نقش دارد. وجود نظام‌های کارآمد، نرم‌افزارهای پشتیبان و فرهنگ، وضعیت اقتصادی و پیشینه آموزشی از جمله عوامل زمینه‌ای تأثیرگذار هستند که می‌توانند زمینه‌ساز راهکارهای مؤثر باشند.

راهبردها

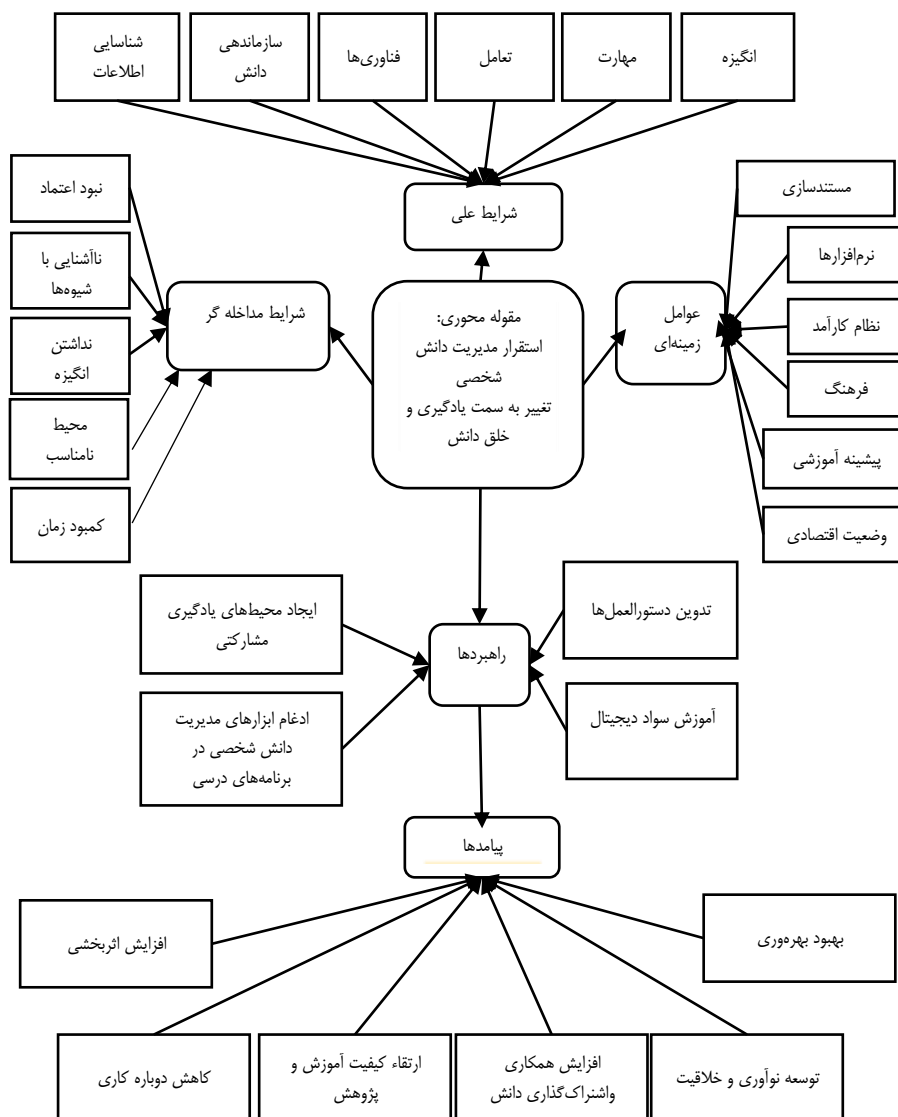
در پاسخ به شرایط علی و با توجه به عوامل زمینه‌ای و مداخله‌گر، راهبردهایی مانند تدوین دستورالعمل‌ها، ادغام ابزارهای مدیریت دانش در برنامه‌های درسی، آموزش سواد دیجیتال و ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی پیشنهاد می‌شود. این راهبردها تلاش دارند مسیر مدیریت دانش شخصی را هموار سازند.

پیامدها

اجرای موفق راهبردها منجر به پیامدهایی چون بهبود بهره‌وری، افزایش اثربخشی، کاهش دوباره کاری، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، توسعه نوآوری و افزایش همکاری در اشتراک‌گذاری دانش می‌شود که همگی نشان از موفقیت نظام در دستیابی به اهداف نهایی دارد. به‌طور کلی مدل پارادایمی مدیریت دانش شخصی، تصویری جامع از فرایندی پیچیده ارائه می‌دهد که در آن، عوامل علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر در تعامل با راهبردهای مؤثر، به پیامدهای قابل‌سنجش منتهی می‌شوند. این مدل نشان می‌دهد که مدیریت دانش شخصی تنها وابسته به توانمندی فردی نیست، بلکه بستگی زیادی به محیط، فرهنگ و ساختارهای حمایتی دارد. ارتباطات میان اجزا نشان می‌دهد که برای دستیابی به نتایج مطلوب، باید با رویکردی نظام‌مند به تقویت شرایط علی، رفع موانع (عوامل مداخله‌گر) و بهبود بستر (عوامل زمینه‌ای) پرداخت تا راهبردهای منتخب منجر به پیامدهای مثبت شود. این مدل همچنین به‌خوبی نشان می‌دهد که مدیریت دانش شخصی یک فرایند چندبعدی است که در سطح فردی، آموزشی و سازمانی تعامل دارد.

تحلیل عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی نشان می‌دهد که این فرایند تحت تأثیر عوامل متعدد علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر قرار دارد. با شناسایی و تحلیل این عوامل، می‌توان راهبردهای مؤثر

برای بهبود مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها را تدوین و اجرا کرد. این اقدامات می‌تواند به بهبود بهره‌وری، افزایش اثربخشی، کاهش دوباره کاری، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، توسعه نوآوری و خلاقیت و افزایش همکاری و اشتراک‌گذاری دانش منجر شود. همچنین، با رفع موانع موجود و ارائه آموزش‌های لازم، می‌توان فرهنگ مدیریت دانش شخصی را در بین دانشجویان نهادینه کرد و از توانمندی‌های آن‌ها بهره‌برداری بهتری نمود.

شکل ۱: سیر تکوین نظریه برخواسته از داده‌ها

برخی تجزیه و تحلیل کمی را به تحلیل توصیفی و تحلیل تبیینی (علی) طبقه‌بندی کرده‌اند. در سطح تحلیل کمی توصیفی چگونگی توزیع داده‌های تجربی هر یک از متغیرهای مستقل و وابسته از طریق شاخص‌های آماری مناسب بیان می‌شود. در سطح تحلیل تبیینی رابطه علی میان متغیرها جستجو می‌شود. تحلیل کیفی نیز در سه سطح قابل انجام است: توصیف، تبیین و تفسیر.

۵- بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی نشان می‌دهد که این فرایند تحت تأثیر عوامل متعدد علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر قرار دارد. با شناسایی و تحلیل این عوامل، می‌توان راهبردهای مؤثر برای بهبود مدیریت دانش شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی را تدوین و اجرا کرد. این اقدامات می‌تواند به بهبود بهره‌وری، افزایش اثربخشی، کاهش دوباره‌کاری، ارتقاء کیفیت آموزش و پژوهش، توسعه نوآوری و خلاقیت و افزایش همکاری و اشتراک‌گذاری دانش منجر شود.

یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که مؤلفه‌هایی نظیر انگیزه فردی، مهارت‌های فناورانه، محیط آموزشی و سایر عوامل مرتبط، نقشی کلیدی در بهبود و توسعه مدیریت دانش شخصی ایفا می‌کنند. همچنین نتایج این تحلیل بیانگر آن است که تعامل این عوامل در قالب یک مدل منسجم می‌تواند زمینه‌ساز توانمندسازی دانشجویان در فرایند خلق، ذخیره، اشتراک‌گذاری و به‌کارگیری دانش باشد.

مدل ارائه‌شده نه تنها به شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت دانش شخصی پرداخته، بلکه با تحلیل‌هایی دقیق از این عوامل، راهکارهایی عملی برای ارتقاء این حوزه پیشنهاد داده است. بهره‌گیری از این مدل می‌تواند به مدیران و برنامه‌ریزان دانشگاهی در طراحی سیاست‌ها و اقدامات مؤثر در جهت بهبود مدیریت دانش شخصی دانشجویان کمک کند و در مواجهه با موانع و بهره‌برداری از فرصت‌های موجود، راهگشا باشد.

این مدل به‌عنوان چارچوبی کاربردی توانمندسازی علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی، ارتقاء سطح یادگیری و بهبود عملکرد پژوهشی آنان را تسهیل می‌کند. نتایج این پژوهش می‌توانند مبنای طراحی برنامه‌های آموزشی هدفمند و سیاست‌گذاری‌های مؤثر در دانشگاه‌ها قرار گیرند. همچنین، به‌کارگیری این مدل از سوی نهادهای آموزش عالی، می‌تواند گامی مؤثر در راستای ارتقاء کیفیت نظام آموزشی و توسعه سرمایه فکری در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی کشور تلقی شود.

از منظر انتقادی یکی از ضعف‌های اساسی در فضای دانشگاهی، عدم نهادینه‌سازی فرهنگ مدیریت دانش شخصی در سطوح فردی و سازمانی است. علی‌رغم برخورداری دانشجویان تحصیلات تکمیلی از توانمندی‌های علمی بسیاری از آنان، فاقد مهارت‌های لازم در زمینه مدیریت دانش شخصی هستند که این امر به اتلاف منابع، تکرار فعالیت‌های پژوهشی و کاهش بهره‌وری منجر می‌شود. بی‌توجهی به آموزش نظام‌مند این مهارت‌ها، نیز سبب می‌شود، بخش عمده‌ای از ظرفیت‌های نوآوری، خلاقیت و تولید دانش، بلااستفاده باقی بماند. در مقابل، فراهم‌سازی بسترهای حمایتی، مانند کارگاه‌های آموزشی، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و ایجاد همکاری‌های بین دانشگاه‌ها، می‌تواند نقش مهمی در ارتقاء و بهبود مدیریت دانش شخصی ایفا کند.

در نهایت، تقویت مدیریت دانش شخصی نه تنها به بهبود عملکرد تحصیلی و پژوهشی دانشجویان منجر می‌شود، بلکه زمینه‌ساز پرورش نیروهای انسانی خلاق، مسئولیت‌پذیر و توانمند در حل مسائل جامعه خواهد بود. پژوهش حاضر با ارائه یک مدل ساختاریافته، دیدگاهی جامع و کاربردی در زمینه مدیریت دانش شخصی ارائه می‌دهد. این مدل با دسته‌بندی دقیق عوامل تأثیرگذار و ارائه راهکارهای قابل‌اجرا، ابزاری مؤثر برای دانشگاه‌ها و دانشجویان محسوب می‌شود. علاوه بر مشخص‌سازی مزایای مدیریت دانش شخصی، موانع موجود و مسیرهای غلبه بر آنها نیز به خوبی بررسی شده‌اند.

برای اجرای موفقیت‌آمیز این مدل، دانشگاه‌ها باید اقدامات عملی مانند آموزش‌های دیجیتالی، ایجاد بسترهای فناوری و تغییر رویکردهای آموزشی را مدنظر قرار دهند. همچنین، دانشجویان باید انگیزه، مهارت‌های لازم و مدیریت دانش شخصی را به‌عنوان یک شایستگی در مسیر رشد علمی و حرفه‌ای خود در نظر بگیرند.

پژوهش حاضر شش بعد اصلی مقوله محوری، پیامدها، راهبردها، شرایط علی، عوامل مداخله‌گر و عوامل زمینه‌ای را شناسایی کرده و بر نقش عوامل ساختاری، فرهنگی، فناوری و انگیزشی در مدیریت دانش شخصی تأکید دارد. بیشتر پژوهش‌ها، تمرکز خود را بر ابعاد فناوری، سازمان‌دهی دانش، و توسعه مهارت‌های فردی معطوف کرده‌اند، این پژوهش بر تأثیر نظام آموزشی و بستر فرهنگی نیز تأکید داشته است. همچنین پیامدهای شناسایی شده در این پژوهش شامل افزایش بهره‌وری، کاهش دوباره کاری، توسعه نوآوری، بهبود کیفیت پژوهش و آموزش و افزایش همکاری و اشتراک‌گذاری دانش معرفی شده‌اند. گرچه پژوهش‌های دیگر نیز به برخی از این موارد اشاره داشته‌اند، اما عمدتاً برافزایش عملکرد تحصیلی و شغلی، توسعه مهارت‌های فردی و حرفه‌ای، و بهبود توانایی تصمیم‌گیری متمرکز بوده‌اند. برخی پژوهش‌ها نیز، با تمرکز بر محیط‌های کاری، مدیریت دانش شخصی را در بهبود خلاقیت و تصمیم‌سازی در سازمان‌ها مؤثر دانسته‌اند.

پژوهش حاضر راهبردهایی نظیر تدوین دستورالعمل‌ها، ادغام ابزارهای مدیریت دانش در برنامه‌های درسی، آموزش سواد دیجیتال و ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی را پیشنهاد می‌دهد. درحالی‌که پژوهش‌های دیگر، بیشتر به بهره‌گیری از ابزارهای فناورانه و نقش اساتید در این مسیر پرداخته‌اند. پژوهش حاضر، عواملی مانند سازمان‌دهی دانش، بهره‌گیری از فناوری مناسب، مهارت‌افزایی، تعامل و انگیزه فردی را به‌عنوان شرایط علی شناسایی کرده و عواملی مانند کمبود زمان، محیط نامناسب، نداشتن انگیزه، ناآشنایی با شیوه‌ها و نبود اعتماد را در زمره عوامل مداخله‌گر ذکر کرده است. در مقابل، پژوهش‌های دیگر به موانع شناختی، عدم خودتنظیمی و ضعف تفکر انتقادی توجه داشته‌اند.

در مجموع، مدل ارائه‌شده، با نگرشی چندبعدی (آموزش، انگیزش، فرهنگ، و راهکارهای عملی) هم عوامل فردی و هم عوامل سیستمی را در نظر گرفته است. از این رو، از جامعیت بیشتری

نسبت به مدل‌های صرفاً فناورانه یا اطلاعات محور برخوردار است. این مدل در مقایسه با سایر پژوهش‌ها، نگاه ساختاریافته‌تری دارد. پژوهش حاضر با نگاهی انتقادی تأکید می‌کند که ضعف در تثبیت فرهنگ مدیریت دانش شخصی و کمبود آموزش‌های هدفمند، از موانع جدی در نظام آموزش عالی است.

در نهایت، این پژوهش تأکید دارد، نهادینه‌سازی مدیریت دانش شخصی در سطوح فردی و سازمانی مستلزم حمایت مدیران آموزشی، فراهم‌سازی بسترهای فناورانه، طراحی برنامه‌های آموزشی هدفمند و ارتقاء فرهنگ یادگیری مداوم است. در مقایسه با سایر پژوهش‌ها، پژوهش حاضر با در نظر گرفتن هم‌زمان ابعاد فردی، فرهنگی، ساختاری و فناورانه، مدلی جامع و کاربردی برای ارتقاء مدیریت دانش شخصی ارائه کرده است. به منظور شناسایی عوامل دیگری که ممکن است بر مدیریت دانش شخصی اثرگذار باشند و در پژوهش حاضر به آن‌ها پرداخته نشده است پیشنهاد می‌شود، موانعی چون کمبود زمان، محیط نامناسب و ناآشنایی با شیوه‌ها در مدیریت دانش شخصی و ارائه راهکارهای کاربردی مورد تحلیل دقیق‌تر قرار گیرند. همچنین بررسی تأثیر فرهنگ سازمانی بر مدیریت دانش شخصی و ارزیابی آثار بلندمدت آن نیز می‌تواند موضوع پژوهش‌های آینده باشد.

۶- سپاسگزاری

نویسندگان از پژوهشگرانی که برای انجام مصاحبه‌ها با آنان همکاری کردند، مراتب تقدیر و تشکر خود را به عمل می‌آورند.

۷- منابع و مآخذ

- بیرانوند، علی؛ سمیع، محمدابراهیم؛ اکبرنژاد؛ رضا، جمالزاده، زهرا. (۱۴۰۰). شناسایی ابعاد و شاخص‌های مدیریت دانش شخصی در سازمان آب منطقه‌ای فارس. *تحقیقات و کتابداری اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵ (۲)، ۱۲۳-۱۵۴.
<https://doi.org/10.22059/jlib.2022.332950.1572>
- تاج‌الدینی، اورانوس؛ سعادت نسب، راضیه؛ سلیمانی نژاد، عادل. (۱۳۹۵). بررسی کیفی رویکرد کتابداران کتابخانه‌های عمومی کرمان نسبت به استفاده از شبکه‌های اجتماعی به منظور اشتراک دانش. *کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ۱۸ (۳)، ۱۳۵-۱۵۶.
<https://lis.aqr-135-156.html>
libjournal.ir/article_44468.html
- جمالی، زهرا. (۱۴۰۰). شناسایی مؤلفه‌ها و مهارت‌های مدیریت دانش شخصی کتابداران. *علوم و فنون مدیریت اطلاعات*، ۷ (۳)، ۲۴۳-۲۴۷.
<https://doi.org/10.22091/stim.2021.6301.1492>
- خادمی زاده، شهناز؛ عبدالهی، فرزانه؛ و بیگدلی، زاهد. (۱۳۹۸). بررسی وضعیت مدیریت دانش شخصی کارکنان دانشگاه شهید چمران اهواز بر اساس مدل اوری. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۳ (۱)، ۷۴-۵۱.
<https://doi.org/10.22059/jlib.2019.252628.1301>

خودروان، حسن؛ بیرانوند، علی؛ رجبزاده، آرمین؛ و دارابی، مهرانوش. (۱۴۰۲). بررسی رابطه بین مدیریت دانش شخصی کتابداران با بهره‌وری نیروی انسانی (مورد مطالعه: کتابخانه‌های عمومی استان خوزستان). *علمی‌بازایی دانش و نظام‌های معنایی*. ۱۰ (۳۷)، ۱۱۳-۱۵۴.

<https://www.magiran.com/p2482078>

محمدی قشلاق، پرپوش، سید عباس‌زاده، میرمحمد. (۱۴۰۱). تدوین مدل ارتقای توانایی‌های مدیریت دانش شخصی (PKM) معلمان: کاربردی از روش داده بنیاد. *رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۱۳(۱)، ۵۰-۶۴. <https://doi.org/10.30495/jedu.2022.24560.4920>

میری، انیس. (۱۳۹۷). مطالعه وضعیت مدیریت دانش شخصی اعضای هیئت‌علمی علم اطلاعات دانش‌شناسی ایران جهت فعالیت در شبکه‌های اجتماعی. *آرساله دکتری تخصصی، علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه پیام نور مرکز مشهد*. ایراندک.

<https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/92f5fa4e1633024dab3d529c06ee40d3>

نامداری، آزاده؛ فرج پهلوی، عبدالحسین؛ و کوهی رستمی، منصور. (۱۳۹۹). بررسی وضعیت دانش و مهارت با تکیه بر فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز بر اساس مدل جونز با تأکید بر اطلاعات الکترونیکی. *بازایی دانش و نظام‌های معنایی*، ۱۰(۲۵)، ۱۴۵-۱۷۴.

<https://doi.org/10.22054/jks.2020.51512.1315>

Al-Husseini, S., El Beltagi, I., & Moizer, J. (2021). Transformational leadership and innovation: The mediating role of knowledge sharing amongst higher education faculty. *International Journal of Leadership in Education*, 24(5), 670–693. <https://doi.org/10.1080/13603124.2019.1588381>

Bolisani, E., & Bratianu, C. (2018). Emergent knowledge strategies: Strategic thinking in knowledge management. In E. Bolisani & C. Bratianu (Eds.), *Emergent knowledge strategies* (pp. 97–116). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-60657-6_5

Cheong, R. K., & Tsui, E. (2016). Exploring the linkages between personal knowledge management and organizational learning. In *Personal knowledge management* (pp. 189–228). Routledge.

Cinque, M., & Bortoluzzi, M. (2013). Navigating complex challenges: Digital competence and personal knowledge management in university education to foster skills for lifelong learning. *International Journal of Technology Enhanced Learning*, 5(3–4), 284–298. <https://doi.org/10.1504/IJTEL.2013.059496>

Figurska, I., Piekarski, G., & Piotrów, E. (2023). The use of personal knowledge management initiatives by teachers in Poland: Contribution to the discussion. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 10(3), 122–138. <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.3.122-138>

Fujita, N. (2020). Transforming online teaching and learning: Towards learning design informed by information science and learning sciences. *Information and Learning Sciences*, 121(7–8), 503–511. <https://doi.org/10.1108/ILS-04-2020-0124>

Grundspenkis, J. (2007). Agent-based approach for organization and personal knowledge modelling: Knowledge management perspective. *Journal of Intelligent Manufacturing*, 18(4), 451–457. <https://doi.org/10.1007/s10845-007-0052-6>

Harncharnchai, A. (2018). Postgraduate's personal knowledge management using cloud services. In *2018 International Symposium on Educational Technology (ISET)* (pp. 235–239). IEEE.

Hosseingholizadeh, R., Sharif, A., & Kouhsari, M. (2018). PKM tools for developing personal knowledge management skills among university students. *International Journal of Information Science and Management*, 16(1), 89–103.

- Ismail, S., & Ahmad, M. S. (2012). Effective personal knowledge management: A proposed online framework. *International Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(12), 3478–3486.
- Jarrahi, M. H., Reynolds, R., & Eshraghi, A. (2021). Personal knowledge management and enactment of personal knowledge infrastructures as shadow IT. *Information and Learning Sciences*, 122(1–2), 17–44.
- Jia, L., Liang, Z., Lei, C., & Huang, L. (2023). A study on the effects of college students' knowledge-sharing behavior on group performance and individual social status. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1172554. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1172554>
- Junglas, I., Goel, L., Ives, B., & Harris, J. (2018). Innovation at work: The relative advantage of using consumer IT in the workplace. *Information Systems Journal*, 29(2), 317–339. <https://doi.org/10.1111/isj.12198>
- Neșțian, Ș. A., Vodă, A. I., Tiță, S. M., Guță, A. L., & Turnea, E. S. (2021). Does individual knowledge management in online education prepare business students for employability in online businesses? *Sustainability*, 13(4), 2091. <https://doi.org/10.3390/su13042091>
- Nugraha, C. D., Hidayat, D. S., Sensuse, D. I., & Safitri, N. (2022). Designing personal knowledge management system to support knowledge sharing in government organization: A case study at the Indonesian Central Statistics Agency. In *2022 International Conference on Advanced Computer Science and Information Systems (ICACSIS)* (pp. 1–6). IEEE.
- Ononye, U. H., & Ikechukwu, M. (2024). Personal knowledge management and employee performance nexus with thriving at work as a mediating factor in a public organization context. *Jurnal Manajemen dan Kewirausahaan*, 26(2), 88–98. <https://doi.org/10.9744/jmk.26.2.88-98>
- Widyarini, M., Sunardi, O., & Conggo, G. A. (2023). Factors affecting personal knowledge management among sales officers in Indonesian leading automotive companies. *International Journal of Knowledge Management Studies*, 14(1), 74–89.
- Wright, K. (2005). Personal knowledge management: Supporting individual knowledge worker performance. *Knowledge Management Research & Practice*, 3(3), 156–165. <https://doi.org/10.1057/palgrave.kmrp.8500061>

